

PARENTATION

ÖFVER

CARL MICH. BELLMAN.

HÄLLEN I

PUNSCHIOLOGISKA FACULTETEN

I

U P S A L A ,

ÅR 1796.

Helt sålän i min själ och i min
 Hvert höll jag vändt mig i den
 Helt för mig som för dig
 och öfver blick på mig

I denna villda natt, hvad dyster tyft-
 nad rår.

Hvad vålnad stiger up ur grafvens
 öppna sköte?

Hvar är jag? — Är jag full? Mår
 tro jag vilse går?

Och raglar icke der en skugga til
 mit möte?

En lysning skymtar fram vid horizon-
 tens bädd,

Et Norrsken blosfar up och uti vä-
 gen blänker,

Och böljan skyhög snart den murkna
 båten dränker,

Som Charons åra för til Acheron-
 tens brädd.

Med fasan i min själ och törsten på
min tunga,
Hvart skall jag vända mig i denna
mörka natt?
Här ser jag spöken blott — (jag tror
det är befatt!)
En vild och uttorr blick på mina
plågor slunga.
Vid gömmen, väklad snart min tunga
rörs ej mer,
Och drufvan, böjd af sorg, kan ej
min tunga läska,
Och ragkens ljufva dunst, och Pemē-
rantfens bäska
Ej mera någon tröst, åt detta hjerta
ger.
O min Carl Michael! för dig jag
detta lider;
Du som din ljusa hamn i Bachs salar
gömt;
Du dörr, och sorgens inlän sig öfver
verlden sprider:
Den jord, som i en flod var dränkt,
i forna tider,

Står torr — och allt ting är til nyk-
 terhet fördömdt. —
 Likväl Courage Bror! och gif mig
 hit Pocalen:
 Då döden vinkar dig på Bellmans
 öpna graf,
 Så drick du me'n du kan — En Ko-
 nung eller slaf
 Få ingendera rus uti den mörka
 falen.
 Drick broder! Bellmans skål! och
 mins, at Bachus gaf
 Och Bachus tog — Gutär — Läg-
 g an, ge fyr, bräck af!
 Då Bachus yr och full af Indiens
 mogna drufva
 Af fina tigrar drogs til Scandinaviens
 berg,
 Han en Gudinna såg uti falopp och
 hufva,
 Med blomman på sin kind, och sjelf-
 va hälfans färg,

Står torr — och allt ting är til nyk-
 terhet fördömdt. —
 Likväl Courage Bror! och gif mig
 hit Pocalen:
 Då döden vinkar dig på Bellmans
 öpna graf,
 Så drick du me'n du kan — En Ko-
 nung eller slaf
 Få ingendera rus uti den mörka
 falen.
 Drick broder! Bellmans skål! och
 mins, at Bachus gaf
 Och Bachus tog — Gutär — Lagg
 an, ge fyr, bräck af!
 Då Bachus yr och full af Indiens
 mogna drufva
 Af fina tigrar drogs til Scandinaviens
 berg,
 Han en Gudinna såg uti falopp och
 hufva,
 Med blomman på sin kind, och sjelf-
 va hälfans färg,

Och hon blef Bellmans mor —
 Ja trå som rätt kan säga,
 Hur allt det der geck til; men Gu-
 den som var full,
 Han ragls, af och an, och föll til slut
 omkull,
 Och — om hvad icke just naturlig
 grund kan äga,
 Ändå kan vara sant — så blef af
 drufvans saft
 Vår Store Bellman född — I mine
 bröder veten,
 At Drufvan var hans lif, at drufvan
 var den kraft
 Hvarmed han seger vann på Sjelfva
 dödligheten.

På hans vagga Gracerne
 Vin och myrten värdsloft strödde;
 Drufvan på hans läppar blödde
 Förr än sjelf han kunde lo,
 Förd af en Bachantisk skära
 Han til Bachi tempel gick,
 Hörde Gudens budord: drick!

Drick! och Du skall lycklig vara,
Upfödd af Anacreon

Feck han ärfva gubbens lyra,

Drack hans flaska, — njöt hans yra

Söng om Vin på Helicon,

Söng om Flickan och om rufet

Så naturligt och så lätt,

At det hela Guda-Huset

Gjorde Bachi dyrkan rätt: —

Krökte armen, tömde krufet.

O! må i min ungdoms vår

Nöjet mina öden styra,

Bachus! gif mig Bellmans lyra,

Sätt hans krans på mina hår.

Kalla kring mig de behagen;

Glädjen, skämtet, tjusningen;

Hvaraf Bellman sjelf betagen

Söng om dig och Kärleken.

Ja Ulla, det var du som först hans

låga tände;

För Bachus och för dig hans offer all-

tid rann!

Då du den första blick emot hans öga
 fände
 Hans tunga ren af törst, hans blick
 af kärlek brann,
 Den thyr han räckte dig vid Bachi
 eget altar,
 Det rus han tog med dig på salig
 Liljans krog,
 Den näfva som han knöt mot brand-
 vagter och paltar,
 Den öma melodie han på sin Cithra
 slog !
 O Ulla! desfa värf för dig min Hjelte
 vågat,
 För dig han eldades af Bachi tigrars
 mod,
 För dig vid Bälens brädd hans torra
 tunga lågat,
 För dig hans känsla rann som Gangens
 stilla flod.
 Hvi skulle detta lugn af världens flor-
 mar flöras?
 O blygd! hvem främjade Policens ty-
 ranni?

O Ulla! skulle du af Stadens paltar
föras?

Du mins väl vägen til Saltpester-
sjuderi?

Men du din kallsup tog: du nickade
åt Bellman,

Du tog din blå salopp och gick med
glättlig mine,

Du ropte, jag är fäll; I världens då-
rar skäll man!

Blott at jag får min sup och litet
middags-vin.

Och Bellman, full af sorg, var
Philosoph i sara,

Hvi bör man plåga sig då man ej
hjelpa kan?

Han gick med tyft förakt ifrån den
blåa skaran

Och uti Bälens djup sin oro tröstad
fann.

Han stämde Cithran straxt, och Mo-
vits Basviolen:

Han söng om sina qual och om för-
flutna dar:

Han söng om Hesfingen hur Ulla
 fälde kjolen:
 Och i sin yrslas höjd drack brorstkål
 med sin far.

Men alltför svagt min hand en Bell-
 mans öden målar,
 Hvad fattas mig? — Hör på — Jag
 tror jag nykter är.

Notarier skänken i ur edra graföls-
 bålar,

Hvad F . . ! skall jag stå torr för det
 jag talar här?

Nej må af bara vin et Cornu Copiæ
 rinna

Och Bachus bjuda det at tömas utaf
 mig!

Då är jag karl! och då! då skulle verl-
 den finna

O Bellman! et genie at tala öfver
 dig.

Ja re'n mit snilles eld af drufvans
 safter lifvas:

Jag

Han söng om Hesfingen hur Ulla
 fälde kjolen:
 Och i sin yrslas höjd drack brorstkål
 med sin far.

Men alltför svagt min hand en Bell-
 mans öden målar,
 Hvad fattas mig? — Hör på — Jag
 tror jag nykter är.

Notarier skänken i ur edra graföls-
 bålar,

Hvad F . . ! skall jag stå torr för det
 jag talar här?

Nej må af bara vin et Cornu Copiæ
 rinna

Och Bachus bjuda det at tömas utaf
 mig!

Då är jag karl! och då! då skulle verl-
 den finna

O Bellman! et genie at tala öfver
 dig.

Ja re'n mit snilles eld af drufvans
 safter lifvas:

Jag

Der på et nytäljdt sprund ses Bachi
tempel stå,

Vårt hopps halfankare vid templets
ingång ligga,

Der Bellman, Bachi prest, bland
Nympherna ses gå,

Än rus och än en kyfs af dem och
Guden tiggas.

"Eed syllhund och du får: ty vet
din lön är stor,

Hos Bachus," ropte han, "se Corp-
ral Movitz' aska,

Som Trundman förde hit: han hvilar
hos sin mor

Och fuktas alla dar af Bachi egen
flaska. —

Af detta thordön väckt besupna fa-
cultet!

Du up i templet geck och mottog
dina lagar.

Du båd — och se du feck: dit svaljs
omätlighet:

Förmågan af et rus som inga skiften
vet:

Beskydd af Bellmans hand i dina
 första dagar:
 Och likfom han Gutår! en evig rykt-
 barhet.

Carl Michael var den Protector
 Som eder ungdom vårdade;
 Och genom punschen skaptes Rector
 För evigt til hans beläte.

Från Birgers stad vid Mälarns strän-
 der

Han log åt sina dyrkare:

Man såg hans kropp i Stadens grän-
 der,

Hans själ i Profesorerne *).

På Göthiskt vis han ur pocalen

Sit snilles föda alltid tog,

Sjöng Södertelje Rådmans valen

B 2

*.) För dem, som ej känna Puncto-
 logiska Facultetens inrättning, får
 man här til uplysning meddela,
 at denna Facultet äfven har sin
 Rector och sina Profesorer.

Och salig Löffbergskan som dog,
 Som Bachi son han många gånger
 Utgöt sin anda i vår bål,
 Som skald han skänkte oss de fånger,
 Hvarvid vi drucko Gudens skål,
 Ja all vår lärdom, all vår styrka
 O Punchologer! allt vårt vett,
 Det rus hvarmed vi Bachus dyrka,
 Har fört Carl Michael oss gett.

Men sorgens mörka drag sig i de an-
 let målar,
 Som Löjet skapte sjelft, förtjuft af
 Bellmans rus;
 Blott Bischoff drickes här ur florbe-
 klädda bålar,
 Ur edra giftna bröst förtviflans läte
 skrälar —
 O syns då bottnen ren på Bellmans
 lefnadskrus!
 Ja rörde Puncholog! med helig vörd-
 nad skåda
 Förgylta fyinets skylt, — vid Ehren-
 suggas bröst

Ses, på et vinfat flödd, vår Bellman
 än benåda
 Dig, fyllhund! med sin blick, och med
 sin afskedsröst.
 Vid spifsen Far Silén uti en sky sig
 fänker:
 Satirer sätta fram åt Bellman en
 fauteuil:
 Och Bachus ur sit horn den sista drop-
 pen skänker,
 Och en Bachantisk tropp tilreder hans
 cerceuil.
 På dörren gläntar ren den långa ma-
 gra döden —
 Han bäfvar, går tilbaks, — men han
 en kallsup tar
 Och lugger modigt til — "Hvad
 grymme! du ej spar
 Den stora Bellman sjelf? — Så
 skola menkors öden
 Ock möta den, Barbar! som mer än
 menska var?
 Dock förin din sista dolk du i hans
 hjerta vridet

Gif honom än et rus, ja blott et rus
 Dragon,"
 Så ropade Silén, — och fastän färet
 svider,
 Tar Bellman dock emot med all res-
 signation.
 Vet bröder at han föp, så döden blef
 förvånad,
 Ja! så han ledsen blef — begynte
 mana på —
 Men Bellman föp ändå — drack skä-
 lar — fjöng ockfä.
 Men då blef döden ond — högg til,
 der låg han dånad.
 Uti en gyllne sky af sina tigrar
 fö.d,
 Lik Phoebus på sin vagn sig åter
 Bachus fänkte,
 Såg offret, såg sin son, och utaf sak-
 nad rörd
 I sina tårars flod den kalla kroppen
 dränkte:
 Dock Gudar trökas lätt; och Bachus
 fastän far —

Bachus tog sit parti, lad' son sin
 up på vagnen,
 Och som bland Guda . barn han var
 af första rangen,
 Drack han hans Graföl bror! pre-
 cist i ätta dar.

Hvar gång o Puncholog! du borrt åt
 östern skådar,
 Sen på dit afton . rus ren solen ned-
 gått har,
 Då sommarns ljufva dagg den stjer-
 nans ankomst bådär,
 Hvertil Carl Michael blef uphöjd
 af sin far:
 Vid aftonrådnans sken hans anlet deri
 lyser,
 Så fett, och rödt, och trindt, som det
 i tiden var:
 Mot sina tjenare han i hvar stråle
 myser,
 Hans anda i vår själ med hvarje vind-
 fläckt far.

Hans minne med en Bål i evighet
 förvara —
 En Bål som trotsa kan allt tidens ty-
 ranni!
 Det skall i feklerna hans högsta ära
 vara,
 At lifva med sit namn et evigt fylleri.